

Shadizmus és női ellenállás Toni Morrison regényeiben

Összefoglalás

A jelen disszertáció az afroamerikaiak mint rassz irodalmi reprezentációjához nyújt új adalékot. A világhírű afroamerikai regényíró, Toni Morrison négy regényében –*Paradise*, *Beloved*, *A Mercy*, *The Bluest Eye*– vizsgálja a rasszon belüli és kívüli interakciók irodalmi reprezentációját, azokat, illetve pozitív és negatív következményeit. Disszertációmban feltérképezem a shadizmus, azaz a rasszon belüli, bőrszínhez kapcsolható, identitás-alapú megkülönböztetés, valamint a nők ez ellen irányuló ellenállásának művekben kimutatható reprezentációját. Az elemzésben rámutatok arra, hogy a rabszolgaság traumája, valamint a fehérbőrű amerikaiak által élvezett kiváltságos helyzet gyűlöletet keltett az afroamerikaiakkörében, ami erősítette a shadizmus jelenségét. Morrison *Paradise* c. művében felvetődik az az elképzelés, hogy a fekete közösség többsége megtagadja világosabb bőrű feketéktől azt a lehetőséget, hogy megőrizték integritásukat és saját hazát teremtsenek. A *Beloved* c. műben olyan eseteket találunk, amikor a szereplők megölik gyermekeiket, hogy megmentse őket a rabszolgaságtól. Az ez által okozott traumák feldolgozása kapcsán ugyanakkor Morrison arra mutat rá, hogy a shadizmus tettei hozzájárulnak a gyógyuláshoz, mivel a szereplőknek egyénileg és kollektíven kell szembenézniük múltjukkal a traumatikus és narratív emlékezet, megtestesült emlékezet és kulturális emlékezet során. Továbbá, a szolidaritás és a testvéri kapcsolat az elnyomás leküzdésének és megelőzésének eszközeként fogható fel, ahogyan ezek *A Mercy* című regényben működnek: segítségükkel a nők eredményesen tudnak fellépni a származáshoz, a társadalmi helyzetéhez és a hithez kötődő különbségek ellen. A *The Bluest Eye* c. regénnyel összefüggésben pedig bemutatom, hogy a shadizmus nemcsak a rasszhoz kapcsolódik, hanem azzal a móddal is, ahogyan azt egy vagy több konstruált identitás befolyásolja az interszekcionalitás lencséjén keresztül; ez többnyire akkor fordult elő, amikor egy szereplő utánozni próbál, vagy megpróbál fajilag fehérnek mutatkozni..

Kulcsszavak: Shadizmus, Női Ellenállás, Testvériség, Rasszizmus, Szolidaritás, Trauma, Interszekcionalitás